

Stad24

 beweging.net

Stad24

HET PLEIDOOI

Al enkele jaren merken we een groeiende moeheid en afwijzing bij veel mensen, vaak omschreven als 'de kloof'. Een kloof tussen mensen, tussen burgers en instanties en zeker ook tussen inwoners en politici. Dat gevoel wordt bevestigd door journalistieke reportages allerhande en academisch onderzoek. Maar hoe ziet dat er in onze stad uit? Wat voelen en denken mensen? Hoe ervaren zij de politiek?

Met STAD24 kozen we bewust voor een sterke focus op het politieke proces. We wilden ons niet onderdompelen en ingraven in ideologische stellingnames en inhoudelijke discussies. We wilden samen met mensen bespreken en onderzoeken waarom velen vandaag die kloof ervaren. Belangrijker nog: hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen zich opnieuw gehoord voelen?

Wat hebben ze nodig om hun stem te laten klinken? En hoe kijken ze naar de verschillende participatieve methodes en kanalen die al bestaan? Een pleidooi dus om het over de politiek te hebben, want de politiek die is van iedereen. Ja, toch?

Stad24

HET PROCES

In het voorjaar van 2024 gingen we met een klein team op 10 diverse Antwerpse locaties met heel veel mensen in gesprek over politiek en het politieke proces. We trokken naar pleintjes en boulevards, naar cafétoog en jeugdcentrum, naar solidaire kruidenier en winkelcentrum, van Noord naar Zuid, van Hoboken tot Ekeren. We knoopten gesprekken aan met jong en oud, met mensen van 't stad of elders geboren, nog op de schoolbanken, aan het werk of iets anders.

Gewapend met niks anders dan een open hart en dito geest, pen en papier en uiteraard onze roze klapstoelen.

Zet a efkes *en mogen wij iets vragen?*

Ons opzet was heel eenvoudig, ontdaan van alle ballast en dus zeer nederig: een open en oprecht gesprek voeren met heel veel mensen over politiek. De eerste vraag was dus simpel: wilt gij met mij over politiek babbelen? Bijna alle mensen vertoonden vervolgens de reacties die we verwacht hadden: zuchten, draaien met de ogen, neen knikken. Maar wie ons niet definitief afpoeierde, kreeg onze echte vragen voorgeschoteld:

**Voelt gij u
gehoord
Voelt gij u
beschermd
Voelt gij u
vertegenwoordigd**

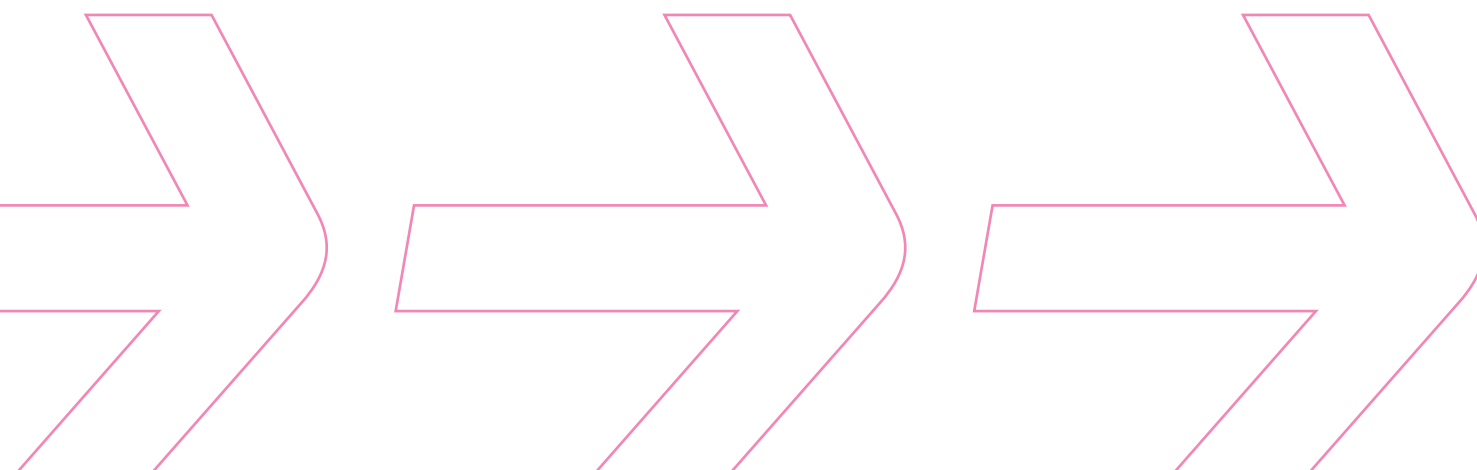
Vervolgens hadden we met heel veel mensen heel schone, eerlijke en boeiende gesprekken.

Het was dikwijls erg confronterend, maar heel vaak ook zo hoopgevend. We luisterden naar de dromen van mensen, maar ook naar hun zorgen. Over hoe mensen hun leven of hun buurt willen verbeteren, maar vooral ook hoe zij zich verhouden tot het publieke en het politieke. Over hoe zij hun stem willen laten horen en laten gelden. Over hoe zij beter betrokken kunnen worden.

En heel veel mensen willen dat. Graag zelfs. Zij willen meer kunnen vertellen én tegelijk ook meer luisteren naar anderen. Ze willen niet per se over alles hun goesting krijgen, maar ze willen wel echt beter gehoord, beschermd, vertegenwoordigd én betrokken worden.

Je kan op de volgende pagina's van dit boekje meer gedetailleerd ontdekken wat de deelnemers van STAD24 ons te vertellen hadden. Maar je kan ook lezen hoe je zelf aan de slag kan. Tenslotte hebben we enkele aanbevelingen die kunnen bijdragen aan een stad waar mensen samen aan het stuur staan, waar het beleid gemaakt kan worden uit de kracht van het collectieve: inwoners, middenveld, administratie en beleidsmakers samen.

We hebben geprobeerd om onze fysieke en mentale tocht in beeld en woord te vatten. We beweren zeker niet dat dit document, dat onze bevindingen en aanbevelingen zaligmakend zijn. De belangrijkste (levens)lessen zijn: wees nederig, probeer meer te luisteren dan te praten en bekijk complexe zaken als een puzzel met vele stukken. Pas als je alles juist samen legt, kan het klikken en zie je het allemaal echt.

We mogen wel verschillen van mening over heel veel zaken, maar net daarom is het zo belangrijk om in gesprek te gaan met heel veel verschillende mensen.

Dan kunt ge de dingen eens van alle kanten beluisteren en bekijken.

En dat doen wij met de jongeren bij J100.

J100 @ Scratch Kiel

*Veel mensen hebben een gevoel van
oneerlijkheid en zijn onzeker over wat de
toekomst brengt.*

**We werken hard, we haasten ons van hier
naar daar, we komen bij veel mensen thuis
en zien daar alles wat mis loopt,
we doen zo hard ons best, maar dat lijkt
geen garanties te bieden.**

Jaarfeest Familiehulp @ Horta

***Om echt iets te veranderen
zouden politici moeten ervaren hoe gewone
mensen leven: bussen die nooit komen,
de roltrappen van de metro kapot, putten in
de voetpaden, zware fysieke arbeid en een
kapotte rug, ...***

***Wie luistert daar echt naar, meer nog, wie
doet daar iets aan?***

Buurtbewoners @ Café De Valk

***Ik heb zelf als buschauffeur gewerkt en
daaruit heb ik veel geleerd.
Er zijn zo veel mensen die nood hebben aan
een luisterend oor, een vriendelijk woord,
kortom aan aandacht en respect.***

Buurtfeest @ Bazaar2100

***Veel mensen, zeker ook jongeren,
zijn zich te weinig bewust over het feit dat
ze wél met politiek bezig zijn.
Ze doen vaker aan politiek dan ze denken.
Politiek is meer dan partijen en politici.***

Lunchtijd @ Binnenplein Post X

10 TIPS: VOOR WIE ZELF OP VERHAAL WIL GAAN

1 Doe het zelf

Verlaat je vergadertafel en je bureau en ga direct in gesprek met mensen. Praat niet over, maar met mensen, kies resoluut voor authenticiteit en toon betrokkenheid. Zo bouw je vertrouwen op.

2 Nederigheid opent deuren

Stel open en oprechte vragen en toon interesse in de verhalen van mensen, in de diverse perspectieven en ervaringen die zij aanbrengen. Probeer geen dingen op voorhand aan te nemen, maar zorg ervoor dat mensen zich echt gehoord, gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Erken dat je zelf niet alle antwoorden kent, maak ruimte voor nieuwe ideeën en oplossingen die je anders misschien gemist zou hebben.

3 De kracht van een goede openingsvraag

Een goede openingsvraag kan het verschil maken in een gesprek. Het haalt de druk weg van verkoop- of promotieachtige interacties en zet de toon voor een oprecht en open gesprek.

4 Durf op je bakkes gaan

Sommige gesprekken zullen niet gaan zoals je had gehoopt en dat is oké. Durf te falen en zie het als een kans om te leren en te groeien. Door open te staan voor stoeve gesprekken of mislukkingen, kan je ook veel leren over weerstand en andere uitdagende situaties.

5 Afhakers zijn er in alle vormen en maten

Het idee van 'de afhaker' is te simplistisch. Mensen haken om verschillende redenen af. Bezoek verschillende plekken en locaties en experimenteer met je aanpak om alle mogelijke mensen te bereiken. Opvallend genoeg zijn er wel degelijk mensen op de meest onverwachte plekken die graag over politiek en beleid willen praten.

6 Durf doelloos zijn

Betonneer je te bereiken resultaten niet vooraf. Door niet te starten met een af te werken product in gedachten, geef je jezelf en anderen de vrijheid om nieuwe ideeën en richtingen te verkennen.

7 Bewapen jezelf enkel met pen en papier (en twee roze stoelen)

Eenvoud en laagdrempeligheid zijn krachtig. Door je enkel te bewapenen met pen en papier (en symbolisch twee roze stoelen), laat je zien dat je echt geïnteresseerd bent in wat mensen te zeggen hebben, zonder afleiding of druk van campagnemateriaal.

8 Amuseer je

Gesprekken over politiek hoeven niet zwaar of saai te zijn. Maak er iets leuks van en creëer een gastvrije sfeer die aanzet tot ontspannen gesprek. Zo toon je ook dat je de mensen en hun tijd waardeert.

9 Maak je agenda vrij

Op verhaal vertrekken is geniaal in zijn eenvoud, waardoor het soms iets te makkelijk zakt op je prioriteitenlijst: vandaag is het te druk, het weer is slecht, we verplaatsen de sessie naar volgende week... Omarm het feit dat het nu moet gebeuren.

10 Geef het door

Deel je ervaringen, verhalen, tips & tricks en geef je professionele en persoonlijke omgeving af en toe een sjot onder hun g*t om hetzelfde te doen.

Wij hebben net de vroege shift gedaan en zijn wakker van 3u30. Wij hebben nu geen zin om over politiek te praten, maar wij liggen uiteraard ook wakker van allerlei problemen en willen daar graag onze zeg over doen.

Pendelen @ Waterbus Antwerpen Lillo

***Er is nood aan meer openheid en
communicatie. De politiek moet aan alle
mensen eerlijk tonen wat wel en niet
gerealiseerd wordt. Als het goed is, mag het
ook gezegd worden.
Ik ben bang van alle verzuring.***

Aperitiefjes @ Minigolf Beatrijs Linkeroeyer

Ik denk dat heel veel mensen veel meer willen participeren dan dat vandaag gebeurt. Er zijn veel beslissingen die beleidsmakers nemen en die een heel groot effect hebben op het dagelijkse leven van veel mensen. Bijvoorbeeld over de dienstregeling van de bus. Wie rijdt er mee met de bus en wie beslist over de uren, de routes en alles? Dat zijn niet dezelfde mensen.

Groepssessie @ EVA centrum Ekeren

Ik heb zelf niet te klagen, ik kan een comfortabel leven leiden en beseft heel goed dat die positie mee mijn visie bepaalt.

Ik begrijp dus ook dat mensen in een andere positie op een heel andere manier kijken.

Die verscheidenheid aan ervaringen, noden, kansen en belemmeringen die zouden echt allemaal evenwaardig aan bod moeten komen in het politieke spel.

Shoppen @ **Bist Wilrijk**

Bij de meeste politici heb ik niet het gevoel dat die vaak onder de mensen komen. Ik ken die mensen alleszins niet. Politici moeten mensen ontmoeten, zodat ze achter de cijfers kunnen kijken.

De signaalfunctie van mensen in een buurt wordt nu veel te weinig gebruikt.

De inwoners van de wijken weten wat er leeft en die kennis en expertise moet veel meer aangesproken worden.

Spelen en chillen @ Koxplein Borgerhout

VAN HOREN ZEGGEN

TOURIST LE MC

*"Ge hebt de pro's en de contra's, de fanbasis, de ultra's.
De anti's de antagonisten de helden en primadonna's.
Ge hebt vooral veel ikskes en nog meer ikskes en wie de ik zijde gij."*

CHANTAL MOUFFE

*"Een democratie is per definitie conflictueus.
Het volk is verdeeld, en er is altijd een deel van het volk
dat macht heeft over het andere deel. De belangrijkste taak van een
democratie is om de instituties te bieden die ervoor zorgen dat dit conflict op
een manier plaatsvindt die niet leidt tot een burgeroorlog.
De voorwaarde is dat de tegenstanders niet worden gezien als vijanden die
vernietigd moeten worden, maar als tegenstanders die het recht hebben om hun
mening te verdedigen."*

MAYA ANGELOU

*"Do the best you can until you know better.
Then when you know better, do better."*

VAN HOREN ZEGGEN

GEERT SCHUERMANS

*"Politici moeten als het ware de arm rond hen leggen.
Wat kan ik voor u doen? Nabijheid doet veel.
Maar welke toppoliticus komt nog in een volkshuis,
buurtwerking of volkscafé naar de verhalen
van de achterblijvers luisteren?"*

SIXTINE BERARD

*"Hoop is geen ontkenning van datgene wat misloopt.
Hoop is lumineus maar niet verblindend,
ze belicht wat kan uitgroeien tot iets zorgzaams."*

JAWAHARLAL NEHRU

*"Let us be a little humble, let us think that the truth
may not perhaps be entirely with us."*

BELEIDSAANBEVELINGEN

1. GEEF MENSEN HOOP

Stel je als beleidsmaker kwetsbaar en nederig op, durf te luisteren en heb oog voor het collectief. Werk aan een klimaat van respect en vertrouwen tussen allen.

2. KOM UIT JE KOT

Trek de buurten en wijken in. Kijk rond, observeer en wees aanspreekbaar. Organiseer open pleinsessies en wijkvergaderingen, buurtwandelingen, zitdagen en andere momenten waar interactie kan plaatsvinden tussen inwoners, politici en andere beleidsmakers. Geef ruimte aan mensen om te ventileren, suggereren en reflecteren.

3. HET IS NIET OF-OF MAAR EN-EN

Kies voor een hele waaier aan participatiemethodes: innovatieve adviesraden, deliberatieve inwonerpanels, experimenten met de doe-democratie. In de kruisbestuiving tussen die methodes zit een enorme meerwaarde.

4. ZORG VOOR INFORMATIE OP MAAT

Zet in op klare taal en houd rekening met de stedelijke meertaligheid. Gebruik alle kanalen om mensen te informeren, te aanhoren en te laten participeren. Uitnodigingen voor inwonerspanels dat kan via brieven en mails, maar ook via whatsapp en tiktok, via telefoon of aankondigingen op de (regionale) televisie en radio. We leven in de eeuw van de communicatiekanalen, dus laten we die gebruiken.

5. PARTICIPATIE MOET DOELGERICHT EN TRANSPARANT ZIJN

Laat mensen op een doelgerichte, eerlijke en transparante manier participeren aan het beleid. Zo versterk je hun vertrouwen, zelfs wanneer de uitkomst van het proces niet hun voorkeur heeft, daar zijn academici en terreinwerkers het over eens. Hecht belang aan kwalitatieve voortrajecten en investeer in nazorg.

6. HET MOET OVER ALLES GAAN

Ga geen thema's uit de weg wanneer je mensen laat participeren, zeker wanneer die thema's aan de bestaanszekerheid van mensen raken: wonen, propere en veilige straten, een goede job, zorg voor kinderen/ouderen/zieken...

7. VOER DE OPKOMSTPLICHT OPNIEUW IN

Het is een essentieel in onze democratie: mensen die hun stem uitbrengen. Zeker in een nieuw model met veel meer communicatie en participatie en dan als sluitstuk de verkiezingen. Betrokken en goed geïnformeerde mensen zullen vanuit overtuiging, en ja zelfs goesting hun stem uitbrengen. Er zijn mensen die hun leven gegeven hebben om te mogen stemmen. Dat mogen we niet vergeten.

8. INVESTEREER IN VERBINDING

Investeer structureel in verbindende initiatieven, die mensen op een duurzame en laagdrempelige manier kunnen samenbrengen. Vermijd hier de eenmalige, symbolische momenten en kies voor weerkerende, blijvende initiatieven. Erken de rol van het middenveld hierin.

9. ZORG VOOR GEMEENSCHAPSPLEKKEN IN DE WIJKEN

We hebben nood aan plekken waar mensen elkaar informeel kunnen ontmoeten. We moeten inzetten op gemeenschapsplekken in alle buurten en wijken waar mensen samen kunnen komen om te dromen en te doen, om te spelen en te leren, om te filosoferen en te discussiëren.

10. HET MAG PLEZANT ZIJN

Kies voor participatie op café, bij pot en pint of met een koffie en stukje taart. Vermijd moeilijk bereikbare locaties en steriele ruimtes. Hou het helder, maak het gastvrij en leuk en durf te experimenteren.

SLOT

Het is simpel, we moeten het gewoon doen: praten over politiek. Meer dan ooit. Met burens en collega's, maar durf het ook eens doen met mensen die je minder goed kent, of zelfs niet kent. Waar droom jij van? Waar lig jij wakker van? Welke zorgen heb jij?

En ook voor alle professionals en politici: zet uw deuren open en kom van achter bureau en vergadertafel. Trek de stad in, naar alle districten, met oog voor de schoon kanten, maar ook voor de conflicten. Kom allemaal uit uw kot en ga in gesprek met de mensen, van de boulevards tot de pleintjes.

Want alleen zo gaan we ervoor kunnen zorgen dat de politiek van iedereen is. En dus ook voor iedereen is. Door veel meer naar veel meer mensen te luisteren, door de verhalen en ervaringen van alle mensen te benutten. Want het verhaal van mensen vormt een krachtig wapen voor meer begrip, empathie en connectie. Tussen mensen onderling én tussen inwoners en beleids-makers. Om onze democratie goed te laten draaien en om tot een positief participatief beleid te komen, hebben we nood aan meer dialoog tussen gelijkgestemden, maar vooral ook tussen andersdenkenden. En dus moeten er plekken zijn en momenten waarop dat laagdrempelig en structureel kan gebeuren.

We hebben de afgelopen jaren heel veel geluisterd en geleerd. Uit de expertise en ervaringen van andere mensen en experts. We leerden veel uit de Autumn School van de G1000, over bewonerspanels van Zuid-Afrika tot Ierland. Dichterbij huis putten we heel veel inspiratie uit de energie van collectieven als CommonsLab en de club van Pak ze aan, de Turnhoutsebaan. Zij interveniëren op een positieve en dynamische manier in de publieke sfeer en zijn exemplarisch voor de DOE-democratie. Tenslotte blijven we met middenveldorganisaties ook geloven in de kracht van adviesraden. We willen hen versterken en innovatieve, participatieve tools aanreiken. Met beweging.net hebben we de afgelopen jaren verschillende experimenten gedaan en in Antwerpen toont de Voedselraad dat ook deze vorm van participatieve beleidsvorming werkt.

En om te eindigen het allerbelangrijkste. Mensen geven er wel degelijk om. Mensen willen gehoord, beschermd, vertegenwoordigd én betrokken worden. Yes they care and yes we care.

Dankjewel!

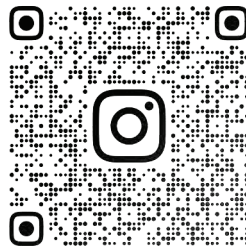
Tomas, Belita, Kevin, Lujain, Jo, Lieven, Amir, Filip, Jonas, Caroline
Marion, Aïcha, Stijn, Koen, Paula, Elisabet, Katrien, Joyce, Nassira
Danielle, Lieven, Kathleen, Nora, Arto, Yoeri, Laetitia, Greet, Frie
Kaat, Tatyana, Maarten, Maureen, Katleen, Ingrid, Willy, Galina, Jamal
Matondo, Danielle, Martin, Touria, Kurt, Gina, Aline, Lieve, Dirk
Kris, Rose-Marie, Mustapha, Isabelle, Erwin, Jeanine, Karim
Annelies, Iris, Alexander, Herman, Stef, Benni, Sofie, Jos, Bea
Nathalie, Dominique, Bart, Gitte, Milenco, Swa, Anouschka, Ludo
Yves Kibi, Sara, Luc, Inge, Yassin, Mariam, Lotte, Antje, Davide
Ewan, Aissatou, Marleen, Jan, Lize, Helena, Elien, Lotte, Sacha
Sander, Marleen, Katrien, Phyllis

en heeeeeeeeeeeeeeeeeeeel veel anderen...

Stad24

Meer weten?

www.instagram.com/stad24.antwerpen

Karolien.huyghe@beweging.net

Karolien Huyghe - Stadscoördinator Antwerpen beweging.net

Stad24

 beweging.net